

FRÅGESPECIAL!

I dagarna släpper vi Klarspråkskollen för iPhone – Sveriges första mobilapp med språkråd och svar på vanliga språkfrågor. Det är vi förstås väldigt glada och stolta över. För att fira detta är månadens spalt en frågespecial med några av de språkfrågor vi ofta får – och som självklart också finns i appen!

FRÅGA: Måste *dels* alltid följas av ett till *dels*?

SVAR: Ja, ett *dels* ska alltid följas av minst ett till *dels*. Om det är två *dels* i meningen ska det vara ett kommatecken före det andra. Skriv alltså: "Jag behöver dels en ny tröja, dels ett par nya byxor." Om det är fler än två *dels* i meningen kan det vara ett *och* i stället för ett kommatecken före det sista: "Mitt glada humör beror dels på löneförhöjningen, dels på det fina vädret och dels på mina snälla vänner."

FRÅGA: Kan jag skriva "Öppet mellan klockan 13 till 19"?

SVAR: Nej, här har du nog blandat ihop uttrycket *mellan ... och* med *från ... till*. Antingen får du skriva "Öppet mellan klockan 13 och 19" eller "Öppet från klockan 13 till 19". Det går även bra att ersätta dem båda med tankstreck: "Öppet 13–19". Observera att det inte ska vara mellanrum kring tankstrecket här.

FRÅGA: Skriver man *över huvud taget* som ett, två eller tre ord?

SVAR: Vi rekommenderar att man skriver *över huvud taget* som tre ord. Det går också bra att skriva det som ett ord: *överhuvudtaget*. Men att skriva det som två ord är fel.

FRÅGA: Är det verkligen rätt att säga *personal* när man syftar på enskilda anställda, till exempel genom att säga "vi är bara tre *personal* på plats den här veckan"?

SVAR: Ja, numera går det bra att säga så. Ordet *personal* är ett så kallat kollektivord som till formen är singular men som till sitt innehåll avser en mängd, i det här fallet anställda personer.

FRÅGA: Vad heter *forum* i plural?

SVAR: Vi rekommenderar oböjd plural, alltså *forum*, enligt det svenska böjningsmönstret. Jämför till exempel med *ett rum, flera rum* och *ett album, flera album*. Undvik att använda den latinska pluralformen *fora* som inte går att sätta i bestämd form. Med det svenska böjningsmönstret blir det lättare: *flera forum, de där forumen*.

FRÅGA: Ska jag skriva *polisen* med stor eller liten bokstav?

SVAR: Om du syftar på myndigheten skriver du med stor bokstav: "Inom Polisen genomför man nu en stor satsning på kortare utredningstider". Om du däremot menar samhällsfunktionen eller en enskild polis skriver du med liten bokstav: "Vi såg en man bli rånad och ringde polisen" eller "Vi pratade med polisen som kom först till platsen".

FRÅGA: Heter det *ett cv* eller *en cv*? Skrivs förkortningen med små eller stora bokstäver?

SVAR: Skriv *cv* med små bokstäver eftersom förkortningen fungerar som ett eget ord. Det går bra att skriva både *en cv* och *ett cv*, men vi rekommenderar i första hand *ett cv, cv:t, cv:n, cv:na*.

Klarspråkskollen för iPhone kommer snart att finnas tillgänglig på App Store och vara gratis att ladda ner.